राजगुरूनगर सहकारी बँक लि.

मुख्य कार्यालय : स.नं.३१९/३२०, पुणे नाशिक महामार्ग,

राजगुरूनगर, ता. खेड, जि. पुणे

“ सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकल धोरण ”

रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, मुंबई-१ यांचेकडील परिपत्रक RBI/ 2021-2022/ 86, DOR.LEG/ REC/ 40/ 09.07.005/ 2021-22 दिनांक १८ ऑगस्ट २०२१ अन्वये

सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकलचे सुविधेबाबत- सुधारित सुचना.

राजगुरूनगर सहकारी बँक लि.,

मु.का. – स. नं. ३१९/३२०, पुणे नाशिक महामार्ग, राजगुरूनगर,ता. खेड, जि. पुणे

सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकल धोरण

प्रास्ताविक :-

बँकेमध्ये सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकल सुविधा प्रचलित धोरणानुसार शाखास्तरावर ग्राहक सेवेसाठी उपलब्ध आहे. तथापी रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया, मुंबई-१ यांनी परिपत्रक RBI/ 2021-2022/ 86, DOR.LEG/ REC/ 40/ 09.07.005/ 2021-22 दिनांक १८ ऑगस्ट २०२१ अन्वये सहकारी बँकांना सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकलचे सुविधेबाबत सुधारीत सुचना दिलेल्या आहेत तसेच सदर सुधारित सुचनां दिनांक ०१ जानेवारी २०२२ पासुन अमलांत आणणेकामी निर्देश दिलेले आहेत. सदर परिपत्रकाची मा.संचालक मंडळ सभा दिनांक २७/०८/२०२१ मधील ठराव क्रमांक ४(२) अन्वये माहीती घेऊन त्यातील निर्णय निश्चितीनुसार सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकलच्या सुविधेबाबत धोरण तयार करण्यास मान्यता मिळालेली आहे.

बँकेच्या वतीने सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकल सुविधेचे धोरण परिपत्राकातील सुधारित सुचनेनुसार तयार करण्यात आले असुन त्यास मा.संचालक मंडळाचे दिनांक २१/१२/२०२१ मधील ठराव क्रमांक ५(१८)नुसार माहीती घेऊन, मंजुर करण्यात आलेले आहे. या धोरणात रिझर्व्ह बँकेच्या वेळोवेळीच्या परिपत्रकीय सुचनेनुसार त्यामध्ये बदल करण्याचा त्याचे पुनरावलोकन करणेचा पुर्ण अधिकार मा.संचालक मंडळाला राहील.

सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकलचे बाबतच्या सुधारित धोरणास दिनांक ०१ जानेवारी २०२२ पासुन शाखास्तरावर त्यात नमुद केले प्रमाणे कार्यवाही करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

भाग-१ लॉकरसाठी कस्टमर डयु डिलिजन्स (CDD)

१. ग्राहक देय परिश्रम (Customer Due Diligence)

१.१ बँकेचे विद्यमान ग्राहक ज्यांनी लॉकर सुविधेसाठी अर्ज केला आहे आणि जे मास्टर डायरेक्शन अंतर्गत

सीडीडी निकषांचे पुर्णपणे पालन करतात- आपले ग्राहक जाणुन घ्या (KYC) दिशानिर्देश २०१६ (वेळोवेळी अपडेट केल्यानुसार) अंतर्गत सुरक्षित डिपॉझीट लॉकर्स/ सुरक्षित कस्टडी लेखाच्या चालु असलेल्या अनुपालनाच्या अधिन राहतील.

१.२ ज्या ग्राहकांचे बँकेशी इतर कोणतेही बँकींग संबंध नाहीत त्यांना मास्टर डायरेक्शन- KYC दिशानिर्देश २०१६ अंतर्गत CDD निकषांचे पालन केल्यानंतर सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सुरक्षित कस्टडी आर्टिकलची सुविधा देण्यात येईल आणि चालू असलेल्या सुविधा अनुपालनाच्या अधिन राहतील. तथापि लॉकर भाडयाने घेत असलेल्या सर्व ग्राहकांच्या अधिकार आणि क्षमतांबाबत योग्य ती काळजी घेण्यात येईल.

१.३ लॉकर करारामध्ये एक कलम समाविष्ठ केले आहे की, लॉकर भाडेकरु सुरक्षित डिपॉझीट लॉकर मध्ये काहीही बेकायदेशीर किंवा कोणताही धोकादायक पदार्थ ठेवणार नाही. कोणत्याही ग्राहकाने सेफ डिपॉझीट लॉकर मध्ये बेकायदेशीर किंवा घातक पदार्थ ठेवल्याचा बँकेला संशय आल्यास, बँकेला अशा ग्राहकांविरुध्द योग्य आणि योग्य वाटेल अशा परिस्थितीत योग्य ती कारवाई करण्याचा अधिकार राहील.

१.४ लॉकर भाडयाने घेणा-या लॉकर धारकाचे आणि लॉकर चालविण्यासाठी प्राधिकृत केलेल्या व्यक्तिचे अलीकडील पासपोर्ट आकाराचे फोटो घेण्यात येतील आणि बँकेच्या शाखेत ठेवण्यात येत असलेल्या लॉकर भाडयाने घेण्याच्या नोंदी जतन करण्यात येतील.

भाग-२- लॉकर वाटप

२. ग्राहकांना लॉकरबाबत माहितीपूर्ण निवडी करता याव्यात यासाठी, रिकाम्या लॉकर्सची शाखानिहाय यादी तसेच कोअर बँकिंग सिस्टीम (CBS) किंवा रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया ने जारी केलेल्या सायबर सिक्युरिटी फ्रेमवर्कशी सुसंगत इतर कोणत्याही संगणकीकृत प्रणाली मध्ये प्रतीक्षा यादी ठेवण्यात येईल. लॉकर वाटपाचा उद्देश आणि लॉकर्स वाटपासाठी उपलब्ध नसल्यास शाखास्तरावर ग्राहकांना प्रतिक्षा यादी क्रमांक प्रदान करण्यात येईल.

२.१ मॉडेल लॉकर करार-

२.१.१ सुरक्षित डिपॉझीट लॉकरसाठी मा. संचालक मंडळाने मंजुर केलेला करार असेल या उद्देशासाठी IBA (Indian Bank Association) द्वारे तयार केलेल्या मॉडेल लॉकर कराराचा अवलंब करता येईल. हा करार या सुधारित सुचना आणि या संदर्भात मा. सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्देशांशी सुसंगत असेल. तसेच बँकांच्या लॉकर करारामध्ये कोणत्याही अयोग्य अटी किंवा शर्ती समाविष्ठ केल्या जाणार नाहीत. तसेच याबाबत खात्री करण्यात येईल. पुढे बँकेच्या हिताचे रक्षण करण्यासाठी कराराच्या अटी या सामान्य व्यावसायात आवश्यकते पेक्षा जास्त कठीण नसतील. दिनांक १ जानेवारी २०२३ पर्यंत विद्यमान लॉकर ग्राहकांसोबत त्यांच्या लॉकर कराराचे नुतनीकरण करण्यात येईल.

Rajgurunagar S. Bank Ltd. २ HO Rajgurunagar

२.१.२ ग्राहकाला लॉकरचे वाटप करताना बँकेने ज्या ग्राहकाला लॉकरची सुविधा प्रदान केलेली आहे. त्याच्याशी योग्य शिक्का मारलेल्या कागदावर करार करण्यात येईल. लॉकर कराराची प्रत दोन्ही पक्षांनी स्वाक्षरी केलेल्या डुप्लीकेट प्रतीत लॉकर भाडयाने घेणा-याला त्याचे अधिकार आणि जबाबदा-या जाणुन घेण्यासाठी देण्यात येईल. तर मुळ कराराची प्रत बँकेच्या संबंधित शाखेत ज्या ठिकाणी लॉकर धारकाचा लॉकर आहे त्या ठिकाणी ठेवण्यात येईल.

२.२ लॉकर भाडे

२.२.१ लॉकर भाडयाने घेणारा लॉकर चालवत नाही किंवा भाडे देत नाही या संभाव्य परिस्थितीचा सामना करावा लागू शकतो. लॉकरच्या भाडयाचा त्वरीत भरणा सुनिश्चित करण्यासाठी, वाटपाच्या वेळी मुदत ठेव घेण्यास परवानगी आहे. ज्यामध्ये ३ (तीन) वर्षाचे भाडे आणि अशा परिस्थितीत लॉकर उघडण्याचे शुल्क समाविष्ट असेल. तथापि विद्यमान लॉकरधारक किंवा समाधानकारक ऑपरेटीव्ह खाते असलेल्यांकडुन अशा मुदत ठेवींसाठी आग्रह धरला जाणार नाही. लॉकर सुविधेच्या वाटपाचे पॅकेजिंग वर विशेषत: वर दिलेल्या परवानगीच्या पलीकडे मुदत ठेवीच्या प्लेसमेंट सह प्रतिबंधात्मक प्रथा मानन्यात येईल.

२.२.२ लॉकर भाडे आगाऊ जमा केल्यानंतर ग्राहकाने त्याचा लॉकर सरेंडर केल्यास, जमा केलेल्या आगाऊ भाडयाच्या प्रमाणात रक्कम ग्राहकाला परत करण्यात येईल.

२.२.३ लॉकर्सच्या भौतिक पुर्वस्थापनेची हमी देणारी शाखा विलीन करणे/ बंद करणे/ स्थलांतर करणे यासारखी कोणतीही घटना असल्यास बँक या संदर्भात दोन वर्तमानपत्रांमध्ये (एक स्थानिक दैनिकासह) सार्वजनिक सुचना देईल. ग्राहकांना सदर सुविधा बदलण्यासाठी किंवा बंद करण्यासाठी या पर्यायासह किमान २ (दोन) महिने अगोदर सुचित करण्यात येईल, नैसर्गिक आपत्तीमुळे किंवा इतर कोणत्याही आपत्कालीन परिस्थितीमुळे स्थलांतरास उशीर होणार असल्यास लॉकर धारक ग्राहकांना लवकरात-लवकर त्या विषयी सुचना देण्यात येईल.

भाग ३ पायाभुत सुविधा आणि सुरक्षा मानके

३.१ स्ट्रॅांग रुम / वॉल्टची सुरक्षा

३.१.१ गुन्हेगारी मोडतोड टाळण्यासाठी, आवश्यक पावले उचलताना त्याबाबत खात्री करण्यासाठी लॉकर सुविधा ज्या भागात आहे तेथील सुरक्षितता पाहण्यात येईल. तसेच संबधित लॉकर भाडयाने घेणा-याच्या सहभागाशिवाय वाटप केलेल्या लॉकरच्या प्रवेश योग्यतेच्या जोखीम विषयी मुल्यांकन करण्यात येऊन त्याविषयी रेकॉर्ड ठेवले जाईल. शाखा स्तरावरील लॉकर रुम/ वॉल्ट रुम मध्ये प्रवेश करण्याचा आणि बाहेर जाण्याचा एकच मार्ग असेल. ज्या ठिकाणी लॉकर्स ठेवलेले आहेत ती जागा पावासाच्या/ पुराच्या पाण्याच्या धोक्यापासुन

3 HO

संरक्षणार्थ आणि आकस्मिक परिस्थितीत लॉकर्सचे नुकसान होण्यापासुन सुरक्षित असेल. सदर क्षेत्रास आगीच्या धोक्याच्या जोखमीचे देखील मुल्यांकन करण्यात येईल. आणि ते कमी प्रमाणात असेल. या सुरक्षे विषयी जोखीम ओळखण्यासाठी आणि आवश्यक सुधारणा करण्यासाठी आवश्यकतेप्रमाणे अभियांत्रीकी/ सुरक्षा पडताळणी नियमितपणे करण्यात येईल.

३.१.२ लॉकर असलेल्या भागात नेहमी सुरक्षा ठेवण्यात येईल. जोखीम मुल्यांकनानुसार आवश्यकतेनुसार लॉकर रुममध्ये प्रवेश नियंत्रण प्रणाली निर्माण करणे, कोणत्याही अनधिकृत प्रवेशास प्रतिबंध करणे, आणि टाईम लॉगसह प्रवेशाचे डिजीटल रेकॉर्ड ठेवणे, लॉकर रुममधील प्रवेश व बाहेर पडणे सी.सी.टी.व्ही कॅमेराच्या अंतर्गत ऑपरेशनखाली कव्हर करणे आणि त्याचे रेकॉर्डींग १८० दिवसांपेक्षाचे कमी कालावधीसाठी जतन करणे जर एखाद्या लॉकरधारकाने तक्रार केली की, त्याचे लॉकर त्याच्या/ तिच्या माहिती शिवाय आणि अधिकारा शिवाय उघडले आहे किंवा त्यामधील चोरी किंवा सुरक्षेचा भंग झाल्याचे लक्षात आल्यास अशा घटनेचे पोलिस तपास पुर्ण होईपर्यंत किंवा वाद मिटेपर्यंत सी.सी.टी.व्ही रेकॉर्ड जतन करण्यात येईल.

३.१.३ सुरक्षा प्रक्रिया चांगल्याप्रकारे दस्तऐवजीकरण करण्यात येतील आणि त्याबाबत संबंधित सेवकांना प्रशिक्षण देण्यात येईल. सदर सुरक्षा प्रक्रियांचे काटेकोरपणे पालन केले जात असले बाबत अंतर्गत/ कंकरंट लेखापरीक्षक पडताळणी करुन त्यांचा अहवाल सादर करतील.

३.२ लॉकर मानके

३.२.१ शाखा स्तरावर बँकेद्वारे स्थापित केले जाणारे सर्व नवीन यांत्रिक लॉकर्स भारतीय मानक ब्युरो (BIS) किंवा या संदर्भात लागु असलेल्या इतर कोणत्याही सुधारित उद्योग मानंकानुसार सुरक्षितता आणि त्यासाठी मुलभूत मानके/ बेंचमार्कशी सुसंगत असतील.

३.२.२ इलेक्ट्रॉनिकली ऍक्सेस केलेले लॉकर ऑफर केली असेल तर अशा लॉकर्सची सुरक्षितता आणि सुरक्षा वैशिष्ट्ये याची पुर्ण जाणीव असावी की जेणे करुन उद्योग मानंकाचे समाधान होईल. अशी लॉकर इलेक्ट्रॉनिक प्रणाली बँकेच्या वापरात असेल तर बँक सिस्टम हॅकिंग किंवा कोणत्याही सुरक्षेच्या उल्लंघना पासुन संरक्षित राहण्यासाठी वाजवी पावले उचलेल. ग्राहकांचा वैयक्तिक डेटा, त्यांच्या बायोमेट्रीक डेटासह तृतीय पक्षासोबत त्यांच्या संमती शिवाय सामईक केला जाणर नाही. इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने चालवलेल्या लॉकर्स संबधी रिझर्व्ह बँकेने विहित केलेल्या सायबर सुरक्षा फ्रेमवर्कचे पालन बँक करत असलेची खात्री करेल. लॉकर क्रियाकलापांचे अपरिवर्तनीय लॉग राखण्यासाठी सिस्टम सक्षम असणे बाबत दक्षता घेण्यात येईल. आयटी/ डेटा संरक्षणासाठी लागु असलेल्या संबंधित वैधानिक/ नियामक मार्गदर्शक तत्वांचे/ आवश्यकतेचे पालन केले जाईल. शिवाय

ग्राहकांच्या हरवलेल्या पासवर्डच्या बदल्यात नवीन पासवर्ड करण्यासाठी एक मानक कार्यप्रणाली देखील तयार करेल.

३.२.३ बँक खात्री करेल की, बँकेचा/ शाखेचा ओळख कोड सर्व लॉकरच्या चाव्यांवर एम्बॉस्ड केलेला आहे. या उद्देशाने कायद्याची अंमलबजावणी करणाऱ्या एजन्सीद्वारे लॉकर व लॉकरची मालकी ओळखणे सुलभ होईल. याशिवाय शाखास्तरावर लॉकरचा संरक्षक/ अधिकार प्रदान अधिकारी नियमितपणे/ वेळोवेळी शाखेत ठेवलेल्या चाव्या योग्य स्थितीत असल्याची तपासणी करेल. शाखा स्तरावर अशा तरतुदी असतील तर लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याला फक्त त्याला पुरवलेल्या चावीने लॉकर चालवण्याची परवानगी देण्यात येईल. जरी ग्राहकाला त्याच्या/ तिच्या स्वतःचे अतिरिक्त पॅडलॉक वापरण्याची परवानगी देण्यावर कोणतेही बंधन राहणार नाही.

भाग ४ लॉकर ऑपरेशन्स

४.१ ग्राहकांद्वारे नियमित ऑपरेशन

४.१.१ लॉकर भाडयाने देणारा आणि/ किंवा फक्त त्याने/ तिने अधिकृत केलेल्या व्यक्तींना त्यांच्या ओळखीची योग्य पडताळणी केल्यानंतर आणि बँकेच्या संबधित अधिकाऱ्याकडुन त्याच्या अधिकृततेची नोंद केल्यानंतर लॉकर चालवण्याची परवानगी देण्यात येईल. लॉकर भाडेकरुसह, ज्यांनी लॉकरमध्ये प्रवेश केला आहे आणि त्यांनी लॉकर उघडले आणि बंद केले आहे अशी तारीख आणि वेळ (चेक-इन आणि चेक-आऊट वेळ दोन्ही) आणि त्यांची स्वाक्षरी बँक रेकॉर्डवर ठेवेल. लॉकर भाडेकरु किंवा बँक कर्मचाऱ्यांसह इतर कोणत्याही व्यक्तीद्वारे लॉकर रुममध्ये प्रवेश करण्यासाठी, प्रवेश आणि बाहेर पडण्याची नोंद लॉकर/ वॉल्ट रुम क्षेत्रातील हालचाली बँक रेकॉर्डमध्ये शाखास्तरावर त्यांच्या स्वाक्षरीसह रेकॉर्ड ठेवण्यात येईल.

४.१.२ लॉकर भाडेकरुला लॉकरमध्ये प्रवेश करण्यसाठी अधिकृत करणारा बँकेचा अधिकारी अनलॉक केल्यानंतर लॉकर उघडल्यावर पहिली की/ पासवर्डसाठी उपस्थित राहणार नाही. जेव्हा ग्राहक एकाच वेळी लॉकरमध्ये प्रवेश करतात तेव्हा लॉकर भाडयाने घेतलेल्या ऑपरेशनमध्ये पुरेशी गोपनीयता असलेची खात्री करण्यात येईल.

४.१.३ लॉकर प्रवेश, लॉकर ऑपरेशनची तारीख आणि वेळ आणि अनाधिकृत बाबतीत उपलब्ध असलेल्या निवारण यंत्रणेची माहिती देणारी सकारात्मक दृष्टि म्हणुन ग्राहकाच्या नोंदणीकृत ईमेल आयडी आणि मोबाईल नंबर वर दिवस संपण्यापुर्वी ईमेल आणि एस एम एस अलर्ट द्वारे पाठविण्यात येईल.

Rajgurunagar S. Bank Ltd. Rajgurunagar
5
HO

४.२ बँकेचे अंतर्गत नियंत्रण

४.२.१ जेव्हा-जेव्हा लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याद्वारे समर्पण केले जाईल तेव्हा कुलुपांमध्ये आंतर बदल करण्याची एक प्रणाली कार्यरत असेल. तर रिकाम्या लॉकरच्या चाव्या सीलबंद लिफाफ्यात ठेवण्यात येतील. डुप्लीकेट मास्टर की ही बँकेच्या दुसऱ्या शाखेत जमा करण्यात येतील. मास्टर कीजच्या संयुक्त कस्टडीची योग्य नोंद करण्यात येईल. समर्पण केलेल्या/ रिक्त लॉकर्सची आणि त्याच्या चाव्या यांची त्याच्या ताब्याशी जोडलेली नसलेल्या बँकेच्या अन्य अधिकाऱ्याकडुन आकस्मिक/ वेळोवेळी पडताळणी करण्यात येईल आणि अशा पडताळणीचे पुरावा म्हणुन योग्य रेकॉर्ड शाखास्तरावर ठेवण्यात येईल.

४.२.२ लॉकर रजिस्टर आणि लॉकर की रजिस्टर बँकेच्या सीबीएस (CBS) किंवा रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया ने जारी केलेल्या सायबर सुरक्षा फ्रेमवर्कचे पालन करणाऱ्या इतर कोणत्याही संगणकीकृत प्रणालीमध्ये ठेवण्यात येतील तसेच त्याची खात्री करण्यात येईल. संपुर्ण ऑडीट ट्रेल्ससह वाटपामध्ये कोणताही बदल झाल्यास लॉकर रजिस्टर मध्ये त्याप्रमाणे अपडेट केले जाईल.

४.२.३ लॉकर पोस्ट, लॉकर ऑपरेशन योग्यरित्या बंद आहे की नाही हे बँक कस्टोडीयन अधिकारी तपासेल, तसे न केल्यास लॉकर ताबोडतोब बंद करण्यात येईल. आणि लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याला ई-मेलद्वारे (नोंदणीकृत असल्यास) किंवा एस एम एस द्वारे नोंदणीकृत असलेल्या मोबाईल क्रमांका द्वारे किंवा पत्राद्वारे त्वरीत सुचित केले जाईल. जेणेकरुन लॉकर भाडयाने घेणारा कोणत्याही परीणामी विसंगतीची पडताळणी करु शकेल. अशा प्रसंगी बँक कस्टोडीयन ने लॉकर रजिस्टर मध्ये लॉकर योग्य प्रकारे बंद न केल्याची तसेच ती तारीख आणि वेळेसह बंद केल्याची वस्तुस्थिती नोंदवावी. याशिवाय लॉकर रुमच्या संरक्षकाने दिवसाच्या शेवटी सर्व लॉकर व्यवस्थित बंद केले आहेत याची खात्री करण्यासाठी लॉकर रुमची प्रत्यक्ष तपासणी केली पाहीजे आणि बँकिग वेळेनंतर लॉकर रूममध्ये कोणीही अनवधानाने अडकलेले नाही याचीपण खात्री करावी.

भाग ५ नामांकन सुविधा आणि दाव्यांची पुर्तता

५.१ नामांकन सुविधा

५.१.१ बँकिंग नियमन कायदा १९४९ आणि बँकिंग कंपनी (नामाकंन) नियमांच्या कलम 45-ZC आणि 45-ZF मधील तरतुदीनुसार बँक सुरक्षित डिपॉझीट लॉकर आणि लेखांच्या (आर्टिकल) सुरक्षित कस्टडीच्या बाबतीत नामांकन सुविधा देण्यात येईल. सहकारी बँका (नामनिर्देशन) नियम १९८५ नुसार नामनिर्देशीत व्यक्ती अल्पवयीन असल्यास बँक खात्यासाठी विहीत केलेली प्रक्रिया बँकेद्वारे अवलंबण्यात येईल, ग्राहकाने साक्षांकित केलेल्या नामनिर्देशीत व्यक्तीचा पासपोर्ट आकाराचा फोटो ग्राहकाकडुन, त्याच्या/ तिच्या पर्यायावर घेऊन बँक रेकॉर्डमध्ये जतन केला जाईल.

Rajgurunagar S. Bank Ltd. ६ HO

५.१.२ बँकिंग कंपनी (नामांकन) नियम १९८५/ सहकारी बँक (नॉमीनेशन) नियम १९८५ अंतर्गत विहीत केलेल्या विविध फॉर्मसाठी (सेफ कस्टडीसाठी फॉर्मस SC1 SC2 आणि SC3, आणि सेफ्टी लॉकर्ससाठी फॉर्मस् SL1, SL1A, SL2, SL3 आणि SL3) दोन साक्षीदारां द्वारे केवळ अंगठयाचे ठसे प्रमाणित करणे आवश्यक राहील तसेच खातेदारांच्या स्वाक्षऱ्या/ सह्या साक्षीदारांद्वारे प्रमाणित करणे आवश्यक असणार नाही.

५.१.३ नामांकन, नामांकन रद्द करणे किंवां नामाकंनाचे फरक लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याद्वारे त्याच्या पुस्तकामध्ये नोंदविण्या करिता बँकेकडे योग्य प्रणाली आणि प्रक्रिया असेल.

५.१.४ नामनिर्देशन, नामनिर्देशन रद्द करणे किंवा नामांकनाच्या फरकाची रितसर भरलेली पावती लॉकर धारकराला देण्यासाठी बँकेकडे एक प्रणाली असेल अशी पोचपावती त्याने मागीतली आहे की नाही याची पर्वा न करता सर्व लॉकर धारकाला देण्यात येईल.

५.२ ग्राहकाचा मृत्यु झाल्यास दाव्यांची पुर्तता.

५.२.१ याबाबत दाव्याच्या पुर्ततेसाठी मा. संचालक मंडळाचे मंजूर केलेले धोरण असेल हे धोरण IBA द्वारे तयार केलेल्या मृत ग्राहकाच्या दाव्यांच्या पुर्ततेसाठी नियामक सुचना आणि मॉडेल ऑपरेशन प्रोसिजर (MOP) शी अनुरुप असेल.

५.२.२ बँकिंगच्या कलम 45-ZC ते 45-ZF मधील तरतुदीनुसार नामनिर्देशित व्यक्तिला सेफ्टि लॉकर/ सुरक्षित कस्टडी आर्टिकलची सामग्री नामांकन आणि कमी (रिलीझ) करण्यासाठी आणि इतर व्यक्तिंच्या दाव्यांच्या नोटीस पासुन संरक्षण करण्यासाठी बँकेकडे संचालक मंडळाचे धोरण असेल सदर धोरण नियमन कायदा १९४९ आणि बँकिंग (नामांकन) नियम १९८५/ सहकारी बँका (नामांकन) १९८५ आणि भारतीय करार कायदा आणि भारतीय उत्तराधिकार कायदा यांच्या संबधित तरतुदीशी सुसंगत असेल.

५.२.३ लॉकर डिपॉझीट कक्षात राहिलेले लेख आणि ठेवलेली सामग्री खऱ्या नॉमिनीला परत करताना त्याची खात्री करण्यासाठी मृत्युच्या पुराव्याची पडताळणी, लागू कायदे आणि नियामक मार्गदर्शक तत्त्वांच्या संदर्भात बँकेचे स्वत:चे एक दाव्याचे स्वरुप असेल.

५.२.४ दाव्यांची पुर्तता करण्याची कालमर्यादा-मृत लॉकरधारकांच्या संदर्भात दाव्यांची पुर्तता केली जाईल आणि लॉकरची सामग्री उत्तरजीवी/ नामांकित व्यक्तिंना जास्त नसलेल्या कालावधीत देण्यात येईल. दावा दिनांका पासुन १५ दिवसाचे आत लॉकर धारकाच्या मृत्युचा पुरावा दाखल करुण घेणे आणि नामनिर्देशित व्यक्ति संदर्भात योग्य ओळख करणे या बाबी बँकेच्या समाधानावर आधारित राहतील.

५.२.५ मृत लॉकर भाडेकरुच्या लॉकर संबधित प्राप्त झालेल्या दाव्यांची संख्या आणि प्रलंबित दाव्यांचा तपशील योग्य अंतरान मा.संचालक मंडळाच्या ग्राहक सेवा समितीला सादर करण्यात येतील. सदर ग्राहक सेवा समिती दाखल झालेल्या दाव्यांचे निपटाऱ्याचे पुनरावलोकन करेल आणि दावे लवकरात लवकर निकाली काढेल

त्यासाठी सुचना करेल. जापर्यंत न्यायालयासमोर कोणताही खटला प्रलंबित नसेल किंवा दावेदार ओळखण्यात कोणतीही अडचण येत नसेल तर नामांकनाचा संदर्भ घेऊन खात्री करेल.

५.३ सुरक्षित डिपॉझीट लॉकरमधील प्रवेश आणि वस्तु परत करणे

५.३.१ जर एकमेव लॉकरधारकाचा मृत्यू झाल्यास त्याच्या मृत्युच्या प्रमाणपत्राची पडताळणी केल्यानंतर अशा मृत व्यक्तीची ओळख आणि त्याच्या अस्सल पणाचे समाधान झाल्यावर लॉकर मधील सामग्री प्राप्त करण्यासाठी नामनिर्देशन केल्यानंतर त्याबाबत पडताळणी झालेवर अशा नामनिर्देशित व्यक्तिला लॉकरमध्ये प्रवेश देण्यात येईल व सदर व्यक्तीला लॉकरमधील सामग्री काढण्याचे स्वातंत्र्य राहील. जर असा लॉकर ऑपरेशन संयुक्त स्वाक्षरीने चालविण्याबाबत सुचना असतील त्यावेळी लॉकर भाडयाने घेणारा इतर कोणत्याही व्यक्तीचे नामनिर्देशन करेल. लॉकर भाडयाने घेणाऱ्यापैकी कोणत्याही व्यक्तीचा मृत्यू झाल्यास त्याबाबत इनव्हेंटरी घेतल्यावर वाचलेला लॉकरधारक आणि नामांकित व्यक्तींना एकत्रितपणे सामग्री काढून घेण्यासाठी सुरक्षित डिपॉझीट लॉकरमध्ये प्रवेश देण्यात येईल, व त्यांना तसे स्वातंत्र्य राहील. जर लॉकर ऑपरेशन सर्व्हायव्हरशिप क्लॉजसह संयुक्तपणे भाडयाने घेतला असेल आणि लॉकर धारकांनी निर्देश दिले असतील की लॉकरचा प्रवेश एकतर किंवा हयात कोणीही किंवा हयात किंवा माजी किंवा वाचलेल्या किंवा इतर कोणत्याही हयातनुसार देण्यात येईल. बँकिंग रेग्युलेशन ॲक्ट १९४९ च्या तरतुदी नुसार अनुदेय असलेले रिलेशनशीप क्लॉज (rship) नुसार एक किंवा अधिक संयुक्त लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याचा मृत्यु झाल्यास बँक त्यामधील आदेशाचे पालन करेल.

५.३.२ सेफ डिपॉझीट लॉकरच्या नामनिर्देशित व्यक्ती/ वाचलेल्यांना लॉकर व्हॉल्ट मध्ये सामग्रीसाठी प्रवेश देताना/ पुर्वी खालील गोष्टिंची खात्री करण्यात येईल.

i) वाचलेल्या तसेच नामांकित व्यक्तीची ओळख कागदोपत्री पुरावे मिळवुन घेण्यात येईल आणि लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याच्यां मृत्युची वस्तुस्थिती प्रस्थापित करताना योग्य काळजी आणि सावधगिरी बाळगण्यात येईल.

ii) मृत व्यक्तीच्या बाबत लॉकरमध्ये प्रवेश देण्यापासुन प्रतिबंधित करणारे न्यायालय/ मंच यांच्याकडुन कोणतेही आदेश किंवा निर्देश आहेत की नाहीत याबाबत शोध घेण्यात येईल.

iii) लॉकर/ सुरक्षा कस्टडी लेखातील प्रवेश केवळ मृत लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याच्या कायदेशीर वारसांचा विश्वस्त म्हणुन देण्यात येतो याबाबत वाचलेल्यांना/ नामनिर्देशितांना स्पष्ट करण्यात येईल. असा प्रवेश त्यांच्यावर कोणत्याही व्यक्तींच्या हक्कावर किंवा दाव्यावर परिणाम करणारा नसेल जो हयात/ नामनिर्देशितांच्या विरुध्द असेल.

सेफ डिपॉझीट लॉकर मधील वस्तू परत करताण्यासाठी वरील पद्धतीचा अवलंब करण्यात येईल.

HO

५.३.३ सेफ डिपॉझीट लॉकर मधील सामग्री अल्पवयीन नामनिर्देशित व्यक्तिच्या वतीने काढण्याची मागणी आल्यास अशा अल्पवयीन व्यक्तीच्या वतीने कायद्याने लेख करण्यास सक्षम असणाऱ्या व्यक्तीकडे स्वाधीन करण्यात येईल त्यापुर्वी दोन स्वतंत्र साक्षीदाराच्या उपस्थितीत लॉकर मधील सामग्री व लेखाची यादी तयार करण्यात येईल. साक्षीदारांपैकी एक बँकेचा अधिकारी हा सेफ डिपॉझीट लॉकरशी संबधित नसेल किंवा वस्तूंच्या सुरक्षित ठेवीशी संबंधित असणार नाही आणि एक वारस किंवा अल्पवयीन व्यक्तीचे वतीने लेख करणारी व्यक्ती नामनिर्देशित दावेदार असेल

५.३.४ नामनिर्देशित (दावेदार) किंवा अल्पवयीन व्यक्तीच्या वतीने लेख प्राप्त करण्यास सक्षम असलेल्या व्यक्तींकडुन यथाशक्ती लॉकरमधील किंवा सेफ कस्टडी आर्टिकल मधील सर्व सामग्रीचे स्वातंत्र विवरणपत्र घेण्यात येईल. ते प्राप्त झाल्यावर आणि लॉकर रिकामा झालेवर बँकेला नियमानुसार इतर कोणत्याही ग्राहकाला सदर लॉकरचे वाटत करण्यात येईल.

५.३.५ मृत लॉकर भाडयाने घेणाऱ्या/ नॉमिनी/ नामधारकांना सेफ डिपॉझीट लॉकर कक्षात प्रवेश देताना बँक सक्सेशन सर्टिफिकेट/ प्रबंधाधिकार पत्र किंवा प्रोबेट इत्यादींचा आग्रह बँक धरणार नाही. किंवा नामांकनामध्ये कोणतीही विसंगती असल्याशिवाय वाचलेल्या/ नामांकित व्यक्तीकडून बंधपत्र किंवा जामीनचा कोणताही बॉण्ड मिळावा यासठी या संदर्भात पॅराग्राफ ५.३.२ मधील सुचना बँक लक्षात घेईल.

५.३.६ जर मृत लॉकर भाडयाने घेणाऱ्याने कोणतेही नामांकन केले नसेल किंवा संयुक्त लॉकर भाडयाने घेणाऱ्यांनी असा कोणताही आदेश दिलेला नसेल तर त्यावेळी एक किंवा अधिक वाचलेल्यांना सुस्पष्ट सर्व्हायव्हरशीप क्लॉजद्वार प्रवेश देण्यात येईल, या प्रसंगी मा.संचालक मंडळाने मंजुर केलेल्या प्रवेश धोरणचा अवलंब करण्यात येईल.

मृत लॉकर भाडयाने घेणारा कायदेशीर वारस/ कायदेशीर प्रतिनिधी बाबत बँक पॅराग्राफ ५.३.२ अंतर्गत सुचना लक्षात घेईल

बँकेच्या सुरक्षित ताब्यात असलेल्या वस्तूसाठी ही सदर प्रक्रिया अवलंबविण्यात येईल.

भाग ६ लॉकरमधील वस्तू बंद करणे आणि डिस्चार्ज करणे

६ हा भाग खालीलपैकी कोणत्याही परिस्थीतीत ग्राहकाने तिची/ त्याची मुळ की किंवा पासवर्ड वापरुन लॉकरच्या सामान्य प्रवेशा शिवाय इतर प्रकारे लॉकर उघडण्याचा संदर्भ देईल..

i) जर लॉकरभाडे धारकाने त्याची चावी गमावली आणि बँकेस लॉकर उघडण्याची विनंती केल्यास त्याला/ तिला त्याच्या स्व:खर्चाने उघडता येईल. किंवा .

ii) जर सरकारी अंमलबजावणी एजन्सीने लॉकर्स जप्त करण्यासाठी न्यायालयाच्या आदेशासह किंवा योग्य सक्षम अधिकाऱ्याने बँकेकडे संपर्क साधल्यास आणि लॉकररूम मध्ये प्रवेश करण्याची विनंती केल्यास किंवा

iii) लॉकर भाडयाने घेणारा बँकेस सहकार्य करत नसेल किंवा कराराच्या अटी व शर्तीचे पालन करत नसल्याने सदरचा लॉकर परत घेण्याची गरज आहे असे बँकेचे मत झाल्यास.

संबंधित कायदेशीर आणि करारातील तरतुदी लक्षात घेऊन सर्व संभाव्य परिस्थीतीसाठी लॉकर धारकांचे लॉकर उघडण्यासाठी बँकेकडे मानक प्रणाली (SOP) सह मा. संचालक मंडळाने मंजुर केलेले स्पष्ट धोरण असेल.

६.१ ग्राहकाच्या विनंतीनुसार लॉकरमधील सामग्री डिस्चार्ज करणे

६.१-१ लॉकरभाडे धारकाने त्याच्या लॉकरची चावी हरवल्यास तो ताबोडतोब बँकेस सुचित करेल. तसेच हरविलेली चावी भविष्यात सापडल्यास ती तो बँकेकडे सपुर्द करेल. लॉकर उघडणे, लॉक बदलणे आणि हरविलेली चावी बदलणे या साठीचे हमीपत्र आल्यास बँक हरविलेल्या चाव्या बदलण्यासाठी/ नवीन पासवर्ड जारी करण्यासाठी लागु होणारे शुल्क लॉकरभाडे धारकाला कळवेल व या साठीचे सर्व शुल्क त्याचेकडुन वसुल करेल.

६.१-२ लॉकर उघडण्याचे काम लॉकर धारकाने बँकेकडे लेखी अधिकृत मागणी केल्यावर बँक तिच्या अधिकृत तंत्रज्ञानामार्फत व लॉकर भाडे धारकाची ओळख करुन तसेच नुकसानीच्या वस्तुस्थितीचे योग्य रेकॉर्डिंग करुन ठेवेल.

६.१-३ लॉकर उघडण्याचे काम लॉकर भाडे धारक आणि बँकेच्या अधिकृत अधिकाऱ्याच्या उपस्थीतीत करण्यात येईल. तसेच लॉकर उघडण्याच्या कामाच्या वेळी शेजारील लॉकर्सवर अशा ऑपरेशनचा कोणताही परिणाम होणार नाही याबाबत खात्री करण्यात येईल. लॉकर्स मधील सामग्री तोडणे किंवा पुर्नसंचयित करण्याच्या प्रक्रिये दरम्यान लॉकर भाडेकरु व्यतिरिक्त इतर कोणत्याही व्यक्तीच्या समोर होणार नाही

६.२ कायदा अंमलबजावणी प्राधिकरणाकडुन (law enforcement authority) लॉकरमधील सामग्रीला Attachment लावणे किंवा Recovery बाबत.

६.२-१ एखाद्या लॉकरभाडे धारकाच्या लॉकर मधील सामग्री किंवा वस्तु संलग्न करणे आणि पुर्नप्राप्त करण्याच्या बाबतीत न्यायालयाच्या आदेशानुसार कार्य करणाऱ्या कोणत्याही प्राधिकरणाने किंवा त्यांच्याकडे निर्हीत असलेल्या कोणत्याही सक्षम प्राधिकरणाद्वारे असे पारित करण्याबाबत आदेशाची अंमलबजावणी करताना बँक अंमलबजावणी कामी सहकार्य करेल.

६.२.२ बँक लॉकरमधील सामग्री किंवा वस्तू संलग्न करण्यासाठी आणि पुर्नप्राप्त करण्यासाठी बँकेस प्राप्त झालेल्या ऑर्डर आणि त्यासोबत जोडलेल्या दस्तएवजांची पडताळणी करुन बँक स्वत:चे समाधान करेल, लॉकर भाडे धारकाला बँकेकडुन त्याच्या लॉकरसाठी सरकारी अधिकाऱ्यांनी लॉकर किंवा सुरक्षित कस्टडीमध्ये जमा केलेल्या वस्तू जप्त करण्यासाठी आणि पुर्नप्राप्तीसाठी ऑर्डरद्वारे संपर्क साधलेबाबत पत्राद्वारे तसेच ईमेल/ एस एम एस द्वारे किंवा नोंदणीकृत ईमेल आयडी/ मोबाईल फोन नंबर वर सुचित करण्यात येईल. अशा प्रसंगी काराvाई वेळी सरकारी अधिकारी हा दोन स्वतंत्र साक्षीदार आणि बँकेचा अधिकृत अधिकारी यांच्या उपस्थीतीत लॉकर मधील जप्त केलेल्या सामग्रीची व वस्तुची यादी तयार करेल आणि त्यावर सर्वांची सही करण्यात येईल. अशा इन्व्हेंटरीची एक प्रत बँकेकडुन लॉकर धारकाच्या पत्त्यावर पाठविण्यात येईल. किंवा पोहचपावती म्हणुन एक प्रत लॉकर धारकाला देण्यात येईल.

६.२.३ बँका कायदेशीररित्या परवानगी असेल तेथे ब्रेक ओपन प्रक्रियेचा आणि इन्व्हेंटरी मुल्यांकनाचा व्हिडीओ देखील रेकॉर्ड करेल. आणि भविष्यात कोणताही विवाद किंवा न्यायालय किंवा फसवणुक प्रकरणी पुरावा म्हणून सादर करण्यासाठी सदर व्हिडीओ रेकॉर्ड जतन करेल.

६.३ लॉकरचे भाडे न भरल्यामुळे लॉकरमधील सामग्री परत करणे

६.३.१ लॉकरभाडे धारकाने सलग ३ (तीन) वर्षे भाडे भरले नसल्यास/ न भरल्यास योग्य प्रक्रियेचे पालन करुन कोणतेही लॉकर उघडण्याचा निर्णय बँकेला राहील. लॉकर वाटपातील कोणत्याही बदलापुर्वी विद्यमान लॉकर भाडेकरुला बँक त्यामधील वस्तु काढणेबाबत एक संधी देईल व त्यासाठी खात्री करेल.

६.३.२ लॉकर उघडण्यापुर्वी बँक लॉकर भाडे धारकाला पत्राद्वारे आणि नोदंणीकृत ई-मेल आयडीवर आणि मोबाईल नंबरवर आणि एस एम एस अलर्टद्वारे योग्य सुचना देईल. जर अशा लॉकर धारकास पाठविलेले पत्र न मिळाल्यास/ परत आल्यास किंवा लॉकर भाडे धारक शोधता येत नसेल तर, बँक लॉकर भाडे धारकाला किंवा इतर संबंधित व्यक्तीला वाजवी वेळ देण्यासाठी दोन वृत्तपत्र दैनिकांमध्ये (एक इंग्रजी आणि दुसरे स्थानिक भाषेतील) सार्वजनिक सुचना जारी करेल. ज्याला लॉकरमधील सामग्रीमध्ये स्वारस्य आहे व तो प्रतिसाद देण्यासाठी तयार झाल्यास अशावेळी बँकेचा अधिकृत अधिकारी आणि दोन स्वतंत्र साक्षीदारांच्या उपस्थितीत लॉकर उघडेल. इलेक्ट्रॉनिक पद्धतीने चालविलेल्या लॉकर्सच्या बाबतीत (स्मार्ट व्हॉल्ट्सह) लॉकर उघडण्यासाठी वॉल्ट ॲडमिनीस्ट्रेटर पासवर्डचा वापर वरिष्ठ अधिकृत अधिकाऱ्याकडून करण्यात येईल. आणि प्रवेशचा संपुर्ण ऑडीट ट्रेल बँक जतन करेल. बँक इन्व्हेंटरी असेसमेंट सह ब्रेक-ओपन प्रक्रियेसाठी व्हिडीओ

रेकॉर्ड देखील करेल आणि त्याचे कोणत्याही वाद विवाद कामी पुरावा म्हणून प्रदान करण्यसाठी सुरक्षित ठिकाणी जतन करुन ठेवेल.

भविष्यात सदर प्रकरणी लॉकर तोडल्याचा तपशील CBS किंवा रिझर्व्ह बँकद्वारे जारी केलेल्या सायबर सुरक्षा फ्रेमवर्कचे पालन करणाऱ्या कोणत्याही संगणकीकृत प्रणाली मध्ये लॉकर रजिस्टर व्यतिरिक्त बँक दस्तऐवजीकरण करेल, याबाबत बँक खात्री करेल. लॉकर उघडल्यानंतर लॉकरधारक जो पर्यंत दावा करत नाही ता पर्यंत लॉकरमधील सामग्री फायरप्रुफ सेफमध्ये तपशीलवार इन्व्हेंटरीसह सीलबंद लिफाफ्यात ठेवण्यात येईल. तसेच लॉकर कक्षात अग्निरोधक तिजारीच्या प्रवेशाची नोंद नेहमी राखण्यात येईल. लॉकर मधील सामुग्री परत करताना, तसेच भविष्यात कोणताही वाद टाळण्यासठी बँक इन्व्हेंटरी यादीतील लॉकरधारकाची पोहच्चपावती घेण्यात येईल.

६.३.३ लॉकर उघडल्यानंतर आणि दाव्यांच्या निपटारा दरम्यान तयार केलेली यादी परिपत्रकाच्या शेवटी प्रदान केल्यानुसार किंवा परिस्थितीनुसार आवश्यक त्या जवळ उपलब्ध आहे याची बँक खात्री करेल. पुढे कायद्यानुसार आवश्यक असल्या शिवाय बँक सुरक्षित कस्टडीत ठेवलेली (लॉकर उघडल्यानंतरची) सीलबंद/ बंद पॅकेटस् उघडणार नाही. किंवा लॉकर मधील सापडणारा नॉमिनी/ नामनिर्देशित व्यक्ती आणि हयात असलेल्या लॉकर धारकांना सोडवताना कायद्याने आवश्यक असल्या शिवाय उघडणार नाही.

६.४ लॉकर दिर्घ कालावधी साठी निष्क्रिय राहील्यास लॉकरमधील सामग्री परत करणे.

६.४.१ लॉकर धारकाकडुन ७ (सात) वर्षांच्या कालावधीसाठी लॉकर निष्क्रिय राहिल्यास आणि असा लॉकरधारक शोधु शकत नसल्यास जरी त्याने लॉकरभाडे नियमितपणे दिले असले तरी, अशावेळी लॉकरमधील सामग्री त्यांच्या नॉमिनीला/ कायदेशीर वारसांना हस्तांतरीत करण्याचे बँकेला स्वातंत्र असेल किंवा लॉकरमधील वस्तुंची पारदर्शक पद्धतीने विल्हेवाट लावताना जशी परस्थिती असेल त्यावेळी लॉकर उघडण्यापुर्वी या धोरणातील परिच्छेद ६.३.२ आणि ६.३.३ मध्ये विहीत केलेल्या प्रक्रियेचे बँक पालन करेल, वर नमुद केल्या प्रमाणे दीर्घ कालावधीसाठी हक्क न ठेवलेल्या वस्तुंची विल्हेवाट लावण्यासाठी अवलंबली जाणारी प्रक्रिया बँकेच्या लॉकर करारामध्ये सामाविष्ठ केलेबाबत बँक खात्री करेल.

६.४.२ लॉकर दीर्घ कालावधीसाठी कार्यान्वित नसल्याच्या स्थितीत लॉकर धारकासोबत/ ग्राहकांसोबत अंमलात आणण्याच्या लॉकर करारामध्ये योग्य अटी घातल्या गेल्या आहेत की नाही याबाबत बँक खात्री करेल. लॉकर कार्यान्वित नसल्यास आणि लॉकर बँकेद्वारे उघडल्यास रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या सुचनांनुसार

Rajgurunagar S. Bank Ltd.
१२
४०

आणि कायद्यानुसार आणि त्यातील सामग्री जारी केल्याच्या बाबतीत दायित्वातून मुक्त करण्यासाठी लॉकर करार मध्ये विहीत केलेल्या अटी व शर्तीसह एक खंड बँक सामाविष्ठ करेल.

भाग ७ बँकांसाठी भरपाई धोरण/ दायित्व.

७. बँकांचे दायित्व-

बँकांच्या निष्काळजीपणामुळे लॉकरमधील सामग्रीचे कोणतेही नुकसान झाल्यास बँकाकडुन देय असलेल्या जबाबदारीची रुपरेषा देणारे तपशीलवार धोरण बँकेचे संचालक मंडळ तयार करेल. कारण बँकेनी शाखास्तरावरील लॉकर योग्य राखण्यासाठी आणि चालवण्यामध्ये योग्य काळजी घेण्याबाबत वेगळे कर्तव्य बजावण्यात आले आहे. किंवा सुरक्षाठेव प्रणाली, काळजी घेण्याच्या कर्तव्यामध्ये लॉकर सिस्टीमचे योग्य कार्य सुनिश्चित करणे, लॉकरमध्ये अनधिकृत प्रवेशापासुन संरक्षण करणे आणि चोरी आणि दरोडे विरुद्ध योग्य सुरक्षा उपाय प्रदान करणे समाविष्ठ असेल. बँक दरोडे, डकैती, चोरी आणि घरफोडीच्या घटनांबद्दल अहवाल आवश्यकतेसाठी फसवणुकीवरील मुख्य निर्देशांचे पालन करेल.

७.१ भुकंप, पूर, वादळ, वीज इत्यादी नैसर्गिक आपत्ती किंवा ग्राहकांच्या निष्काळजीपणा मुळे उद्भवलेल्या बाबत बँक दायीत्व

नैसर्गिक आपत्ती किंवा भुकंप, पूर, वीज, आणि गडगडाट यांसारख्या देवाच्या कृत्यांमुळे उद्भवलेल्या लॉकरच्या कोणत्याही नुकसान आणि सामग्रीच्या नुकसानासाठी बँक जबाबदार राहणर नाही. किंवा ग्राहकांच्या केवळ दोषांमुळे किंवा निष्काळजीपणा मुळे कारणीभुत असलेल्या कोणत्याही कृतीसाठी बँक जबाबदार राहणार नाही. तथापि अशा आपत्तीपासुन शाखा परिसराचे संरक्षण करण्यासाठी बँक लॉकर सिस्टमची योग्य काळजी घेईन.

७.२ आग, चोरी, घरफोडी, डकैती ,दरोडा, इमारत कोसळणे किंवा बँकेच्या कर्मचा-यांनी केलेल्या फसवणुक यांसारख्या घटनांमुळे उदभवणारे बँकेचे दायित्व.

शाखास्तरावर ज्या जागेत सेफ डिपॉझीट व्हॉल्ट ठेवलेले आहेत त्या परीसराच्या सुरक्षिततेसाठी सर्व पावले उचलण्याची जबाबदारी बँकेची राहील. बँकेच्या स्वत:च्या त्रुटीमुळे, निष्काळजीपणामुळे आणि चुकुन कमिशनच्या कोणत्याही कृतीमुळे आग, चोरी, घरफोडी, डकैती ,दरोडा, इमारत कोसळणे यांसारख्या घटना घडु नयेत याची खात्री करण्याची जबाबदारी बँकेची असेल. बँक असा दावा करु शकणार नाही की लॉकरमधील नुकसानीसाठी ग्राहकाच्यां प्रती बँक कोणतेही उत्तरदायित्व घेणार नाही तथपि अशा प्रकरणांमध्ये

13

10

जेव्हा लॉकरमधील सामग्रीचे नुकसान वर नमुद केलेल्या घटनांमुळे होते किंवा बँकेच्या कर्मचा-यांनी केलेल्या फसवणुकीसाठी बँकांचे दायित्व हे सुरक्षित डिपॉझीट लॉकरच्या प्रचलित वार्षिक भाडयाच्या १०० (शंभर) पट रकमेचे असेल.

भाग ८ जोखीम व्यवस्थापन, पारदर्शकता आणि ग्राहक मार्गदर्शन

८.१ शाखा विमा पॉलिसी

बँक मा. संचालक मंडळाच्या मान्यतेने लॉकरमधील सामग्रीवर परिणाम करणाऱ्या दरोडा, आग, नैसर्गीक आपत्ती, शाखाचे स्थलांतर/ विलनीकरणा दरम्यान होणारे नुकसान इत्यादी घटनांमुळे होणारे नुकसान कमी करण्यसाठी शाखेची विमा पॉलीसि बँक करेल.

८.२ ग्राहकांद्वारे लॉकर सामग्रीचा विमा

बँक लॉकरकरारा मध्ये असे स्पष्ट करेल की, लॉकरधारकाने त्याच्या लॉकरमधील सामग्रीचे किंवा त्याने तेथुन काढलेल्या किंवा त्यामध्ये ठेवलेल्या कोणत्याही वस्तुचे रेकॉर्ड ठेवत नसल्यामुळे, लॉकरमधील विमा उतरवण्याची जबाबदारी बँकेकडे राहणार नाही त्यामुळे याबाबत काहीही धोका झाल्यास बँक कोणत्याही परिस्थितीत लॉकर सामग्रीच्या विम्यासाठी लॉकर भाडे धारकांना कोणतेही विमा संरक्षण प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्षपणे देऊ शकणार नाही.

८.३ ग्राहक मार्गदर्शन आणि प्रसिध्दी

८.३.१ बँकेचा मॉडेल लॉकर करार सर्व अटीसह आणि मानक कार्यप्रणालीसह (SOPS) बँक तिच्या अधिकृत वेबसाईटवर प्रसिध्द करेल. अधिकृत वेबसाईट नसल्यास शाखास्तरावर ग्राहकांना सार्वजनिकपणे पाहण्यासाठी प्रदर्शित करेल तसेच अशा सुविधांचा लाभ घेण्यासाठी बँक ग्राहकांना अटी व शर्तीची जाणीव करुन देईल.

८.३.२ सुरक्षित डिपॉझीट लॉकर आणि सुरक्षित कस्टडी लेखांसाठीच्या सर्व प्रकारच्या सेवा शुल्काची अद्यायावत/ सुधारित माहिती बँक तिच्या अधिकृत वेबसाईटवर प्रसिध्द करेल.

८.३.३ बँक तिच्या वेबसाईटवर सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सुरक्षित कस्टडी आर्टिकल मध्ये लॉकरभाडे धारकाच्या नाम्निर्देशित केलेल्या वारसांना तसेच कायदेशीर वारसांना प्रवेश देण्यासाठी लागु केलेली धोरणे तसेच प्रक्रियां बाबत सुचना प्रसिध्द करेल, तसेच याबाबत मृत लॉकरभाडे धारक यांचा वारस/ सर्व्हायव्हर / कायदेशीर वारसांना या प्रक्रिये बाबतची मागणी केल्यास एक छापील प्रत सुध्दा बँक देईल

Rajgurunagar S. Bank Ltd. * Rajgurunagar * १४ HO

८.४ संचालक मंडळाने मंजुर केलेली धोरणे आणि मानक कार्यप्रणाली (SOP).

बँकेनी रिझर्व्ह बँकेकडील सुधारित सुचनांनुसार सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सुरक्षित कस्टडी लेखांसाठी सर्व समावेशक असे धोरण आणि मानक कार्यप्रणाली (SOP) वरील प्रमाणे तयार केलेली आहे. व त्यास मा. संचालक मंडळाचे दि. २१/१२/२०२१ रोजीचे सभेमधील ठराव क्रमांक ५(१८) ने मंजुरी घेतलेली आहे.

" सेफ डिपॉझीट लॉकर/ सेफ कस्टडी आर्टिकल सुविधा धोरण मंजुर "

(श्री. ए. बी. टाकळकर)	(श्री. एस. बी. वाकचौरे)	(श्री. राजेंद्र दशरथ वाळुंज)
उपसरव्यवस्थापक	मुख्य कार्यकारी अधिकारी	अध्यक्ष

१५ HO